

PEDIKULOZA – jak rozwiązać problemy z wszawicą

Wszawica, nazywana fachowo pedikulozą jest chorobą pasożytniczą wywołaną przez wesz głowową (*Pediculus humanus capitis*), występuje we wszystkich krajach świata. To powszechny problem, który nie zawsze jest oznaką braku higieny.

Temat wszawicy systematycznie pojawia się na początku roku szkolnego, kiedy dzieci wracają z kolonii i obozów. Warto wtedy częściej przeglądać ich włosy. Wszawica jest zaliczana do grupy inwazji pasożytami zewnętrznymi i nie znajduje się w wykazie chorób zakaźnych z załącznika do ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1570 z późn. zm.). Wynika to z faktu, że na terenie Polski od lat nie występują już niebezpieczne choroby zakaźne przenoszone przez wszy (np. dur wysypkowy). Tym samym przypadki wszawicy nie są objęte zakresem działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i nie ma podstaw do wydania decyzji administracyjnej nakazującej dziecku z wszawicą wstrzymanie się od uczęszczania do placówki oświatowej. Decyzja o pozostaniu dziecka w domu do czasu usunięcia wszy nie wymaga interwencji organów władzy publicznej w trybie przewidzianym przepisami rangi ustawowej, lecz znajduje się całkowicie w gestii jego rodziców lub opiekunów. Zaleca się, aby działania higieniczne przeciw wszawicy były podjęte przez rodziców lub opiekunów niezwłocznie, a czas nieobecności dziecka w placówce był możliwie najkrótszy.

Działania profilaktyczne w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych muszą być realizowane systematycznie i w sposób skoordynowany. Niezbędna do tego jest współpraca pomiędzy rodzicami, dyrekcją placówki, nauczycielami i wychowawcami/opiekunami oraz pielęgniarką lub higienistką szkolną.

Podstawowe zasady profilaktyki wszawicy – to stała, systematyczna kontrola czystości skóry i włosów, którą wykonują rodzice lub opiekunowie, i natychmiastowa likwidacja gniid i wszy w przypadku ich zauważenia. W przypadku zauważenia wszawicy rodzice powinni również poinformować o tym rodziców wszystkich dzieci, z którymi miało ono kontakt. Pomoże to w likwidacji ogniska wszawicy i zapobiegnie nawracającemu wzajemnemu zakażaniu się dzieci.

W przypadku zdiagnozowania wszawicy należy bezwzględnie leczyć nie tylko samego pacjenta, ale także obserwować i ewentualnie leczyć wszystkie osoby kontaktujące się blisko z zarażonym (rodzina). Do zwalczania wszawicy konieczne jest zastosowanie odpowiedniego preparatu, który skutecznie likwiduje pasożyty. W trakcie leczenia należy bezwzględnie

przestrzegać zasad i zaleceń co do sposobu użycia preparatów, tj. właściwej aplikacji, czasu działania oraz powtarzania kuracji. Ponadto przy kuracji preparatem do zwalczania wszawicy należy specjalnym grzebieniem wyczesywać włosy co cztery dni (zabieg ten usuwa martwe wszy oraz odklejone gniidy). Grzebień powinien być wykonany z metalu lub twardego tworzywa sztucznego. Odległość między zębami grzebienia nie może być większa niż 0,2 mm. Grzebień przykładamy do skóry głowy i przesuwamy aż do końców włosów. Taki grzebień dołączony jest do większości preparatów, można go zakupić w wielu aptekach również osobno.

Zastosowanie preparatu należy powtórzyć po 7–10 dniach. Specjalnym czynnościom poddane powinny być również rzeczy osobiste osoby zarażonej i osób z najbliższego otoczenia. Wszelkie ozdoby do włosów, grzebienie, szczotki należy wygotować lub zniszczyć. Ubrania, pościel należy wyprać w temperaturze co najmniej 60°C (temp. powyżej 53,5°C zabija wszy i ich jaja) lub chemicznie i wyprasować żelazkiem z funkcją pary, szczególnie przy szwach. Rzeczy, których nie można wyprać, trzeba spryskać preparatem owadobójczym, a następnie szczelnie zamknąć na 10 dni w foliowym worku, następnie wyczyścić na sucho lub mokro. W pomieszczeniach należy odkurzyć podłogę i meble. Pluszowe zabawki wyprać lub przetrzymać w zamrażalniku ok. 24–48 h.

Wszawica jest uciążliwa, ale nie jest niebezpieczna. Nie ma nic wspólnego z brakiem higieny, dredami, plecionymi fryzurami itp. Jeżeli wszawica jest leczona szybko i skutecznie, za pomocą wyczesywania włosów specjalnym grzebieniem i środkami przeciw wszom, to infekcja zostaje szybko przezwyciężona.

Dorota Zając

Bibliografia:

1. Buczek A., *Choroby pasożytnicze. Epidemiologia. Diagnostyka. Objawy*, Wydawnictwo Koliber, Lublin 2005.
2. Jak wyeliminować wszawicę ze szkół? Wystąpienie generalne Rzecznika Praw Dziecka do Dyrektorów Przedszkoli i Szkół; http://brpd.gov.pl/sites/default/files/2017_12_28_wyst_dyrektorzy.pdf
3. Ministerstwo Zdrowia, Wszawica; <http://www.mz.gov.pl/zdrowie-i-profilaktyka/zdrowie-matki-i-dziecka/zdrowie-ucznia/wszawica/>
4. Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży.
5. Wszawica, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gdańsku; <http://www.wsse.gda.pl/media/k2/attachments/wszawica.pdf>

Wszawica to nie wstyd

- PO PROSTU TRZEBA DZIAŁAĆ.

Poradnik dla rodziców

1. JAK SPRAWDZAĆ GŁÓWKĘ DZIECKA

O ewentualnej obecności wszy możesz przekonać się poprzez **przezesanie wilgotnych włosów bardzo gęstym grzebieniem.**

- ▶ Zaczynj sprawdzać głowę od jej nasady, robiąc przedziałki co 1-2 cm. Wszy lubią wilgotne miejsca, dlatego zwróć szczególną uwagę na włosy za uszami i w okolicach karku.
- ▶ Wszy mają wielkość 2-3 mm. Kształtem przypominają ziarno sezamu i szybko się przemieszczają.
- ▶ Gnidy są koloru białobrazowego i mają wielkość ziarenka piasku. Przytwierdzone są mocno do włosów.

2. NIE CZEKAJ - DZIAŁAJ

- ▶ Wybierz preparat zwalczający wszy w każdym stadium rozwoju.
- ▶ Eliminacja gniid (jaj wszy) zapobiegnie nawrotom wszawicy.
- ▶ Upewnij się, że preparat jest bezpieczny dla dzieci, dzięki czemu nie spowoduje podrażnień.
- ▶ Szybka reakcja hamuje ryzyko przeniesienia wszy na inną osobę. **Wystarczy 10 minut i wszy z głowy!**

10 minut

I WSZY Z GŁOWY

3. OBSERWUJ I KONTROLUJ

- ▶ To nieprawda, że wszy biorą się z zaniedbań higieny.
- ▶ Regularna kontrola włosów dziecka pozwala wcześniej działać i zapobiega rozprzestrzenianiu się zakażenia.
- ▶ Wszawica to choroba zakaźna - konieczne jest sprawdzenie włosów całej rodziny i zastosowanie odpowiedniego preparatu u wszystkich jednocześnie.

PAMIĘTAJ:

- ▶ **Zapobieganie wszawicy** polega na częstej kontroli włosów (co najmniej raz na dwa tygodnie). Liczy się Twoja szybka reakcja!
- ▶ **Poinformuj o chorobie wychowawcę** – dzięki temu skuteczniej ochronisz przed wszawicą także swoje dzieci.
- ▶ **Im szybciej zareagujesz** tym łatwiej pozbędziesz się wszy!

NYDA®
express

Dowiedz się więcej na:
www.wszyzglowy.pl

